

NEM SZERETTEM, MÉGIS MEGSIRATTAM...

► KOVÁCSNÉ PÁZMÁNDI ÁGNES

Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Könyvtára

„Rossz a rosszal, de rosszabb anélkül” – szokta mondani dédnagymamám más értelemben.

Nappali tagozatos teológus-, exmisszus hallgató, a Ráday Gyűjtemény munkatársa voltam, amikor épült a 80-as évek elején. Átéltém minden kellemetlenségét, nyomorúságát, amit okozott, az első lakói közül való vagyok. Nem tudtam örülni neki, szenvedtem, csak a hátrányait, a hiányosságait láttam. Például eredetileg minden vasból készült, még az ágy is, amit alig tudtunk mozdítani ágyazáskor. Amikor zuhanyoztunk, ömlött lefelé a víz a zuhanytálcákból az alattunk lévő szintekre. Maga az épület látványában is elborzasztott, nap mint nap rombolta az esztétikai érzékemet.

Ennek alagsorában kapott helyet a Ráday Könyvtár raktára, a földszinten, a folyóirattár és a Ráday Levéltár, amely egyben a Dunamelléki Egyházkerület levéltára is. Számos alkalommal öntötte el a helyiségeket a víz csőtöréskor, de álltunk bokáig a szennyvízben is. A levéltár nyáron meleg volt, télen hideg, fűthetetlen és túlságosan száraz. (Egy szakmai értékeléskor hangzott el a következő mondat: „A levéltári helyiségek egyetlen pozitívuma, hogy van központi áramtalanító kapcsolója.”)

Kovácsné Pázmándi
Ágnes

A kiégett Ráday Kollégium

Fotó: Református.hu

A kiégett Ráday Kollégium

Fotók: Parókia.hu

Mégis, ennek ellenére háborús traumának éltem meg a tűzvész utáni helyzetet:

MERT sokat költött rá az Egyházkerület, hogy komfortosabb legyen a kollégium. A diákok szerettek itt közösségben élni, szimbiózisban voltak az intézményekkel. Kedves, régi professzoraim laktak benne családotól, például Ladányiék, Borossék, Bolykiék.

MERT állami támogatásból a Gyűjtemény is elérte, hogy fokozatos javulás következzen be a munkatársak, az olvasók, kutatók komfort-érzetében. Számos felújítás és rekonstrukció, infrastruktúrafejlesztés követte egymást, megnyílt a felújított Bibliamúzeum, látványraktárrá alakult a Ráday Műemlékkönyvtár. Felélénkült az élet, gyülekezeti, külföldi, diákcsoportok látogattak bennünket. Rendkívüli irodalom-, történelem-, hittanórákat tartottunk. Könyvbemutatók, konferenciák rendszeres helyszínéül szolgáltunk. Az állandó kiállítás mellett rendszeresen időszaki és kamarakiállításokat rendeztünk. Szakmailag is elindult némi felemelkedés. Elkezdtük egy Hungarica-gyűjtemény kialakítását – 36 ezer muzeális dokumentumot (1850 előtti) mentettünk ki csak az alagsori raktárból a tüzeset után.

MERT rendszeresen részt vettünk a főváros kulturális vérkeringésében, a **Múzeumok Éjszakáján**, a **Budapest 100 mozgalomban** népszerű programjaink voltak, az **Idegenvezetők világnapján** helyszínként szerepeltünk. Helytörténeti megmozdulásokon

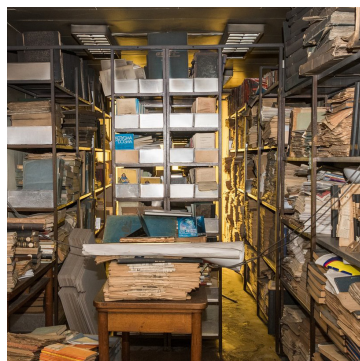
nyitottuk meg kapuinkat a látogatók előtt, ilyen volt például a **Református Ferencváros**, a **Ráday Korzó**. Megkaptuk a **Nemzeti Emlékhely** címet, így rendszeresen részt vettünk a Nemzeti Emlékhelyek napján is. Kilábalunk végre a rendszerváltás előtti „eldugott, porosodó, özvegy papnék kacatjait őrző” – kategóriából.

MERT 40 évet töltöttem el itt „csak” mint könyvtáros, a családom mellett ez volt az életem. Isten különleges ajándéka, hogy a munkám lehetett a hobbim is.

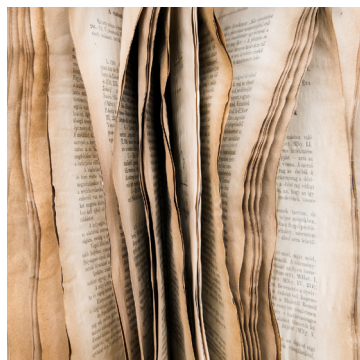
MERT egyik percről a másikra vesztettük el egymást, akik 30-35 éve együtt dolgoztunk. Egyik percről a másikra vesztettük el olvasóinkat, kutatóinkat, látogatóinkat. Az értékeink szerteszét szórattak annak ellenére, hogy jelenleg biztonságos helyen vannak. A teljes könyvtári állomány a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának törökbálinti raktárába került, az olvasószolgálatot az MTA KIK fogadta be, az Arany János utcai bejáratán közelíthető meg. A Ráday Levéltár mindenestől a Budapest Fővárosi Levéltárban van a Teve utcában. Mányoki Ádám és Lucas Cranach felbecsülhetetlen értékű festményeit a Szépművészeti Múzeum őrzi, az adminisztráció egy irodaházba költözött az Október 6. utcába, egyedül a Bibliamúzeum még őráll a Ráday utcában. Ki-ki itt vagy ott éli át a maga exiliumát, a babiloni fogság jut eszembe magunkról.

Dokumentumok a Ráday Gyűjteményben

Dokumentumok a Ráday Gyűjteményben

Amikor nagyon el vagyok keseredve, akkor Jóel szavai-val próbálom erősíteni magamat:

És kipótolom néktek az esztendőket, a melyeket tönkre tett a szöcskő, a cserebogár és a hernyó és a sáska; az én nagy seregem, a melyet reátok küldöttem. (Jóel 2:25)
Isten adja meg legalább az utódainknak! Ámen ►

A Ráday Kollégium bontása

